

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 231. Num affinitas aliquo jure naturæ reddat Matrimonium irritum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

ea dicere matrimonium, quæ foret propositio de subiecto non supponente, si ex copula illicita hoc jure censeretur nulla nasci affinitas, Castrop. l. c. n. 5. citatis Cón. d. 32. du. 4. concl. 1. n. 4. Rebell. l. 3. de mat. q. 15. concl. 2. Hurt. d. 20. diff. 2. Jo. And. in c. 1. de convers. in fid. num. 3. Butt. ibid. n. 2. opposit. unic. Cardin. ibid. in princip. n. 1. opposit. 1. contra Nav. l. 4. consil. 111. de sponsal. cons. 7. Henriq. l. 12. c. 1. n. 2. Sanch. l. 7. d. 65. n. 9. Victor. Ledesin. &c. Ideo siquidem, spectato etiam jure naturæ, contrahitur affinitas per copulam conjugalem, quia per eam conjuges fiunt una caro, unusque sanguis, sed æquè per copulam fornicariam fornicantes fiunt una caro, dicente Apostolo 1. ad Cor. 6. v. 15. *Qui adhæret meretrici* (scilicet per copulam) *efficitur unum corpus*. Satisque colligitur ex eo, quòd Amos, 1. n. 7. tanquam scelus gravissimum reputetur, quòd pater & filius, introierunt ad eandem mulierem fornicandi gratiã. Sed neque obstat, quòd ex ista copula fornicaria nulla nascatur propinquitas, quæ amicitiam & reverentiam excitat inter consanguineos; si filius siquidem excitari nequit ad amorem & reverentiam erga fœminam, quam ejus pater fornicariè cognovit. Nam id signum non est, non nasci exinde affinitatem, utpote ad quam id necesse non est, sed sufficit habentes copulam illicitam fieri unam carnem, ad hæc, quòd filius excitetur potiùs in concubinæ patris odium, per accidens est inde ortum, quia ea copula fuit patri & sibi infamiæ, damni alteriusve mali causa. De cætero namque nasci etiam erga talem patris concubinam reverentiam, satis ex eo colligitur, quòd filius etiam patre mortuo horreat cum tali copula.

2. Resp. Secundò: Quod attinet jus civile, communior saltem modus & sensus loquendi habet, quòd jura civilia nullam agnoscant affinitatem illegitimam, seu ortam ex copula illicita; nullam etiam ex hac affinitatem contrahi spectato jure civili, videtur colligi ex *L. liberi. c. de nuptiis*, ubi statuitur, ne filii ducant parentum concubinas; quia id minùs religiosum & probabile est. Dum autem *L. non facile §. affines. §. Sciendum ff. de gradib. affinit.* dicitur: *sciendum est, neque cognationem neque affinitatem esse posse, nisi nuptiæ non interdictæ sint, ex quibus affinitas conjungitur* &c. non tam negatur affinitas, uti nec cognatio ex nuptiis interdictis absolute, quàm tantùm quò ad effectus civiles, scilicet successionem; sicut etiam negatur cognatio & affinitas capite diminutis, non quidem naturalis, hæc enim tolli non poterat, sed civilis in ordine ad successionem; ita Castrop. cit. p. 8. n. 6. Sed & negatur hoc ipsum, quòd ad inferendum in foro civili non esse locum affinitati ex copula illicita affertur, nimirum, quòd ex copula fornicaria non sint imposta ea nomina, quæ ex copula conjugali affinitibus, licet tamen frequenter sic non appellentur; eò quòd hæc affinitas non sit honoris, sed decoris.

Quæst. 230. Qualis esse debeat copula, ut ex ea oriatur affinitas.

Resp. Necessariò debet esse perfecta & consummata, seu talis, quæ per se apta est generationi, & quæ matrimonium consummatur; cum per illam copulam & non per aliam fiant una caro. Sanch. l. 7. d. 64. à n. 8. Ponc. l. 7. c. 33. n. 2. Cón. d. 32. du. 4. n. 46. Castrop. l. c. n. 2. Pirh. b. t. n. 22, unde deducuntur sequentia, Primò

non sufficere ad contrahendam affinitatem referationem claustrii virginalis, seu penetrationem vas fœminei, sed requiri insuper seminationem saltem viri intra vas naturale ordinarium fœminæ, sine qua seminatione omnis alia copula inepta est ad generationem prolis; adeoque jam non sufficere copulam sodomiticam cum fœmina, neque ullam aliam pollutionem extra vas illius debitum. His non obstante textu *c. juvenis. de sponsal. §. c. fraternitati. de eo, qui cognov. consanguin. uxor.* ubi decernitur, separandum esse virum à conjugè, eò quòd sororem ejus nondum septennem duxerit, & forsitan cum ea tentaverit consummare, nec poruerit, extraordinariã libidine polluerit; eo siquidem casu, ut Castrop. l. c. n. 3. decernitur separatio, non ob impedimentum affinitatis, sed ob impedimentum publicæ honestatis, eò quòd Papa loquatur de sponsalibus, intellige, antecederet cum dicta puella contractis. De cæterò num ex solius viri seminatione intra vas ordinarium nascatur affinitas, dependet ex eo, num sola viri seminatio sufficiat ad generationem prolis, ut habet communior medicorum; an verò insuper requiratur ad eam seminatio etiam fœminæ, uti non improbabiler sentiunt alii; illud indubitatum, dum cum illa à viro habetur copula, ex seminatione solius fœminæ non nasci affinitatem. Secundò, sufficere ad contrahendam affinitatem copulam habitam cum fœmina dormiente, ebria, amente, coacta, etiam si copula sit occultissima; quia hæc omnes copule sufficiunt ad generationem, non autem habita cum mortua, Sanch. l. c. n. 12. 13. 17. & 18. & ex eo Pirh. b. t. n. 23, cum communi.

Quæst. 231. Num affinitas aliqua jure natura reddat matrimonium irritum.

1. Resp. Primò: Matrimonium contractum in primo gradu lineæ transversæ, nimirum contractum cum uxore fratris, vel cum sorore uxoris, tamen, ut libenter fatentur omnes, contineat naturalem quandam indecentiam, propter quam sine urgentissima causa permitti non debeat (ob quam etiam vetitum in lege veteri, nempe *Levit. 18.* ubi: *Turpitudinem uxoris fratris tui non revelabis, quia turpitudinem fratris tui est*: quasi, ut Pirh. diceretur: indecens est, carnaliter conjungi cum uxore fratris propter conjunctionem & reverentiam erga fratrem) ea tamen dedecentia tanta non est, ut contractum vel contrahendum jure naturæ sit irritum, sive ut ob ipsam dicendum sit, auctorem naturæ, quæ talem denegasse affinitibus potestatem contrahendi inter se matrimonium. Ita Covar. in 4. decret. p. 2. c. 6. §. 10. n. 17. Bellarm. l. 1. de mat. c. 28. Sanch. l. 7. d. 66. n. 11. Ponc. l. 7. c. 34. n. 3. Laym. l. c. c. 6. n. 4. Castrop. cit. p. 8. n. 11. cum innumeris aliis DD. (qui varios tractatus ediderunt in defensionem matrimonii Henrici VIII, Angliæ Regis cum Catharina, quod ipse asserbat irritum esse, & ut tale declarari cupiebat; eò quòd ipsa priùs nupsisset fratri suo) cum communi contra Paludan. S. Antoninum, & alios apud Sanch. l. c. d. 52. num. 5. Constare id ipsum videtur à posteriore, dum *Deuter. 25.* etiam præcipitur univèrsim, ut frater ducat uxorem fratris sui defuncti sine liberis, ad suscitandum semen fratri suo. Dum in lege naturæ Jacob duxit duas sorores, Liam & Rachelem. Judas Thamar uxori primogeniti sui, hoc defuncto, dedit in matrimonium alterum filium suum *Genes. 38.* qui tamen in scriptura propterea non reprehenduntur. Item dum

dum varii Pontifices in tali gradu dispensarunt, Alex. VI. cum Rege Lusitanæ. Jul. II. cum Henrico VIII. Angliæ Rege, ut ducerent uxorem fratris, quam dispensationem Clemens VII. consultis desuper celeberrimis Universitatibus, & adhibita accuratissima deliberatione speciali Bulla declaravit validam & legitimam fuisse. Clem. VIII. cum Rege Poloniae, ut duceret uxoris defunctæ forem. Dum denique *c. fin. de divorc.* Papa permittit, ut infideles, qui in infidelitate contraxerant cum relictis uxoribus fratrum suorum, conversi ad fidem permaneant in illis matrimoniis, & non separentur, dum tamen separandi essent, si talia matrimonia essent jure naturæ irrita. Neque in contrarium facit, quod S. Joannes Baptista. *Matt. 14. & Marci. 6.* reprehenderit Herodem, nulli nisi legi naturæ subjectum, cum Judæus non esset, ob ductam Herodiam uxorem fratris sui Philippi; cum id factum; quia Philippo adhuc vivente duxerat ejus uxorem, ut in locum *Matt. D. Thom. in illum locum Marci. Beda,* alique apud Maldonat. & Joseph. *L. 18. antiquitat. c. 6.* vel, si mortuus fuerat, adhuc id non licebat Herodi; quia prohibitum in Lege Mosaic. *Levit. 18.* matrimonium cum uxore fratris demortui relinquens liberis (qualiter reliquerat filiam nempe Herodiam saltatricem) qua lege adstringebatur Herodes, etsi gentilis; cum esset filius cujusdam Judæi.

2. Resp. Secundo: Matrimonium in primo gradu affinitatis lineæ rectæ, nempe inter vitricum & prævignam, inter novercam & prævignum, socrum & nurum, socrum & generum esse jure naturæ irritum, docent Nav. *L. 4. consil. tit. desponsat. consil. 14.* Covar. *4. decret. p. 2. c. 6. §. 10. num. 6.* Valq. *Tom. 2. d. 112. n. 7.* Valent. *Tom. 4. d. 10. §. 5. p. 3.* Bellarm. *de mat. c. 28. post initium.* Laym. *cit. c. 6. n. 5.* Pirh. *h. t. n. 32.* pluresque alii relati à Sanch. *L. 7. d. 66. n. 6.* Fundamenta hujus sententiæ, uti & dilutio eorum, quam se facere putant AA. oppositæ sententiæ, paulò post subjiciuntur. Contrarium tenent D. Thom. *2. 2. q. 154. a. 9. in solut. ad 2.* Cajet. *ibid.* Sanch. *l. c. n. 7.* Henriq. *L. 11. c. 1.* Ponc. *L. 7. c. 34. n. 3.* Rebell. *de oblig. just. p. 2. L. 3. q. 15. n. 10.* Castrop. *cit. p. 8. n. 12.* qui pro hac sententiâ assertit hanc rationem, quod dicta affinitas non inducat ea, propter quæ aliàs matrimonium jure naturæ irritum est, & ab authore naturæ non concessum humano generi censetur. Non enim inferat impotentiam ad generandum; neque impediât debitam inter conjuges subjectionem (esto enim, filius reverentiam debeat uxori patris sui, id tamen non tollit, quò minus ea contracto cum ipso matrimonio subjici illi possit in domestica administratione) & licet ex eo, quod fuerit uxor patris, ac proinde effecta una cum eo caro, sequatur deberi ei parem ferè reverentiam, ac ipsi patri ab hujus filio, juxta quod etiam S. August. *L. 22. contra Faustum. c. 61.* relatus *c. si vir. 35. q. 3.* ait: *Si vir & uxor non duo, sed una sunt caro, non aliter autem nurus deputanda quam filia;* certum tamen est, à filio non deberi tantam reverentiam novercæ quam matri, à qua esse accepit, ut bene Castrop. & consequenter non esse in matrimonio contracto cum noverca tantam dedecentiam, ut causâ urgente (etiam præter eam, quæ consistit in necessaria propagatione generis humani aliàs deficiente) cohonestari possit. Favere quoque huic sententiæ videtur, quod *Reg. 3. c. 2.* Adonias pe-

terit Abisac uxorem patris sui defuncti in uxoretti; item textus quarundam Conciliorum, quos leges apud Castrop. Ex *L. verò si adulter. §. quare. ff. ad Leg. Jul. de adult. & ex L. ult. §. noverca. ff. de cond. sine caus.* ubi istæ nuptiæ vocantur incestuosæ plus deduci nequeat, quam quòd sint prohibitæ ob indecentiam, & spectato jure communi positivo sint irritæ, non verò jure naturæ. Idem dicunt hi AA. ad locum illum *Amos. 2.* ubi tanquam scelus gravissimum reputatur, quòd pater & filius ierint ad eandem puellam constituendam, præterquam hæc affinitas in hoc exemplo nata ex copula fornicaria. Item ad illud Apostoli *1. ad Cor. 5.* reprehendentis indecentissimum facinus, quo filius copulabatur uxori patris sui, & quidem ut Cajet. & alii relati à Cornet. à lapide in illum locum, vivente & renitente patre. Item ad illud *Deuter. 20.* ubi pœnâ ignis tale matrimonium punitur, nimirum dicunt, optimè inferri inde, esse id valde indecens, ac proinde ab eo homines omni modo deterrandos, & nunquam permittendum sine gravissima causâ, quæ quia raro contingere potest, Pontifices in hac affinitate nunquam dispensasse.

3. Resp. Tertiò: Affinitas orta ex copula fornicaria etiam in primo gradu lineæ rectæ jure naturæ non dirimit matrimonium, habet communis, Castrop. *num. 10.* Sanch. *d. 66. num. 3.* qui ut certum defendunt, Rebell. *L. 3. de mat. q. 15. concl. 2.* Laym. *l. c. c. 6. num. 6.* Pirh. *h. t. num. 33.* Tamen enim, ut dictum, ex copula fornicaria spectato jure gentium ac naturali oriatur aliqua affinitas, ea tamen tam perfecta non est, ac orta ex copula conjugata, neque tam efficax, ut secluso jure canonico impediât matrimonium, quò minus validè contrahi possit; uti hoc ipsum etiam confirmatur ex eo, quòd, ut Castrop. videamus Papam sæpe in hac affinitate dispensare. Unde jam inferitur, gentilem ante Baptismum validè contrahere posse, quin & licitè ob causam justam cum filia mulieris, cum qua antecederet fornicatus est; neque post Baptismum ab ea separandum, nisi fortè, si non ex jure naturæ, ex consuetudine tamen apud talem gentem talia matrimonia irrita censeantur. Laym. Pirh. *LL. cit. Coninck. d. 32. du. 4. num. 5.* qui tamen addit affinitatem contractam ante Baptismum (intellige, non tantum in primo gradu lineæ rectæ & transversæ, sed & in secundo gradu) permanere post Baptismum, ac impedire, quò minus jam validè cum filia, sorore vel nepte iustius fœminæ, cum qua ante Baptismum fornicatus, validè contrahere possit matrimonium.

Quæst. 232. Ad quem gradum affinitas jure ecclesiastico dirimat matrimonium.

1. Resp. Primò: Ex copula legitima & conjugali orta non secus, ac consanguinitas olim impediabat matrimonium contrahendum, & dirimebat contractum usque ad gradum septimum *c. 1. c. nullum. c. equaliter. caus. 35. q. 3.* modò tamen juxta *c. non debet. h. t.* non nisi ad gradum quartum inclusivè; atque ita Titius nec licitè nec validè contrahere potest matrimonium cum Cajæ defunctæ uxoris suæ consanguineis intra quartum gradum.

2. Resp. Secundò: Par olim, seu ante Trident. quò ad dirimendum matrimonium erat ratio de affinitate orta ex copula illicita, quæ de orta ex copula